

A photograph of two children running through a lush green field. In the background, several white wind turbines are visible against a clear blue sky. A colorful kite with a red and blue diamond shape and a long, multi-colored tail is flying in the upper left. The text is overlaid on the right side of the image.

De wind waait ook voor jou!
**Duurzame energie van, voor
en door inwoners**

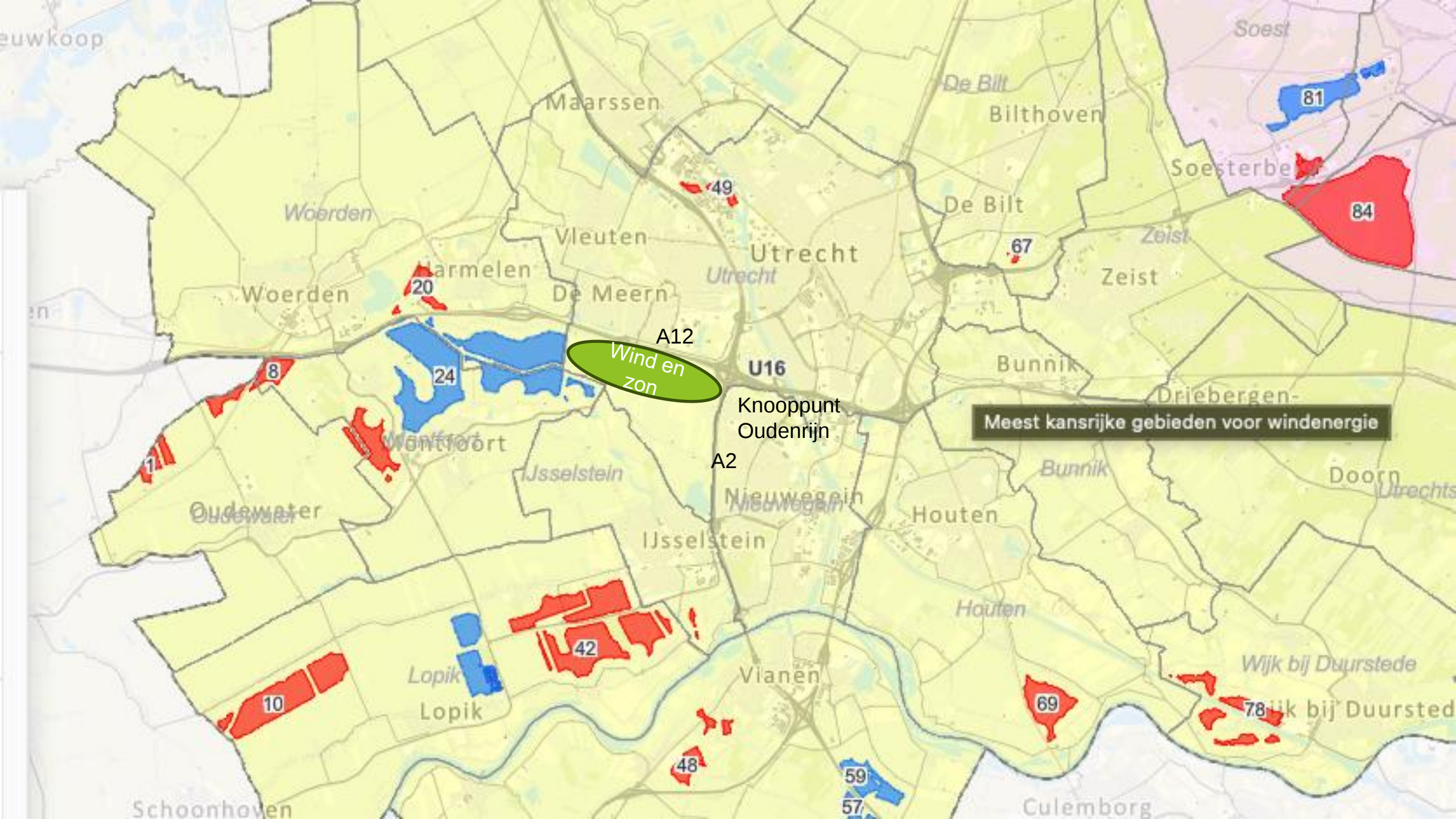
Waarom zijn energiecoöperaties behulpzaam bij wind?

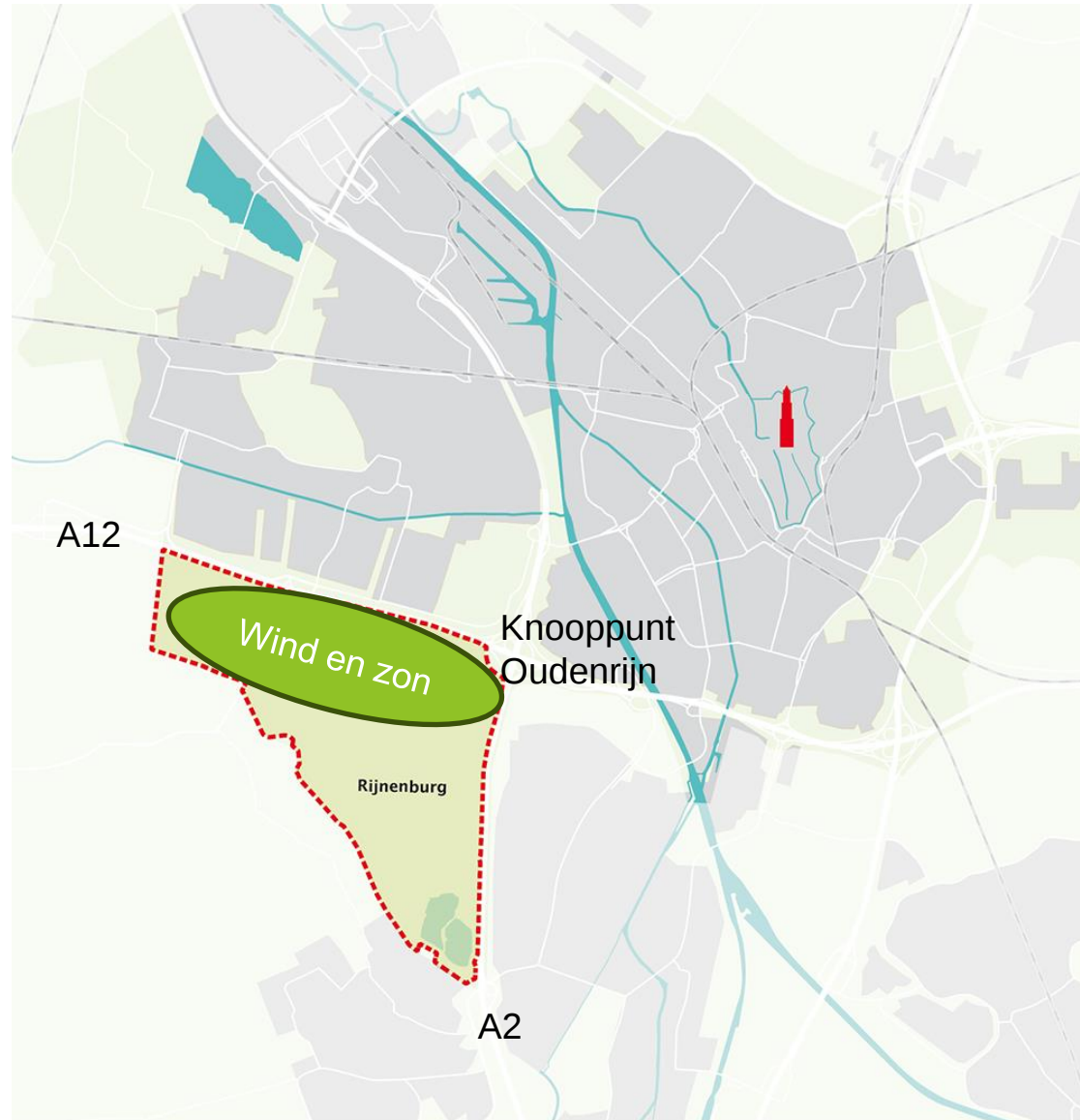
Wat vragen zij daarvoor van gemeenten?

Casus: Rijne Energie Coöperatief U.A., Utrecht

Ivo Thonon (ivo@energievanutrecht.nl, 06 37 33 37 93)

- Contactpersoon omwonenden en politiek bij Rijne Energie
- Adviseur bij koepelcoöperatie Energie van Utrecht

“Waarom een coöperatie, dat klinkt echt oubollig?”

		ECONOMISCH BELANG?	
		Nee	Ja
BESTURING DOOR	Betrokkenen	Vereniging	Coöperatie
	Geldschieters	Stichting	BV

“Waarom een coöperatie, dat klinkt echt oubollig?”

		ECONOMISCH BELANG?	
		Nee	Ja
BESTURING DOOR	Betrokkenen	Vereniging	Coöperatie
	Geldschieters	Stichting	BV

Nationale Coöperatieve Raad (NCR): “Een coöperatie is een vereniging met een bedrijf”

“Waarom een coöperatie, dat klinkt echt oubollig?”

“OK, OK. Maar wat zijn dan de verschillen met een bedrijf?”

Energiecoöperatie

- **Winst is een middel**
- **Enige doel is groene energie**
- **(Bestuurs)leden wonen in de buurt**
- **Leden krijgen *rente* (op hun lening)**
- Leden bepalen de koers
- Leden zijn vaak bekend
- *One man, one vote*

Commerciële ontwikkelaar

- **Winst is een doel**
- **Doel is winst maken/dividend uitkeren**
- **Vaak niet lokaal of zelfs buitenlands**
- **Aandeelhouders krijgen deel van de *winst* (dividend)**
- Aandeelhouders bepalen de koers
- Aandeelhouders zijn anoniem
- *One share, one vote (meer kapitaal = meer zeggenschap)*

“O ja, want omwonenden willen die windmolens wel
als ze er aan verdienen, toch?”

Energiecoöperatie

- Is niet uit op winst
- Vaak met een ideëel doel
- (Bestuurs)leden zijn vaak bekend
- **Leden krijgen *rente* (op hun lening)**
- **Leden bepalen de koers**
- Leden wonen in de buurt
- *One man, one vote*

Commerciële ontwikkelaar

- Is wel uit op winst
- Niet perse een ideëel doel
- Aandeelhouders bepalen de koers
- Aandeelhouders zijn anoniem
- Aandeelhouders wonen ver weg
- Aandeelhouders krijgen deel van de *winst* (dividend)
- *One share, one vote (meer kapitaal = meer zeggenschap)*

“O ja, want omwonenden willen die windmolens wel als ze er aan verdienen, toch?”

Energiecoöperatie

- Is niet uit op winst
- Vaak met een ideëel doel
- (Bestuurs)leden wonen in de buurt
- **Leden krijgen *rente* (op hun lening)**
- **Leden bepalen de koers**
- (Bestuurs)leden zijn vaak bekend
- *One man, one vote*

- Bijna geen enkele direct omwonende wordt lid
- 4-10% rente weegt niet op tegen angst voor waardevermindering huis, geluid of slagschaduw
- Een coöperatieve molen is ook een hoge windmolen
- Kortom: tegenstanders blijven tegenstanders

“O jammer. Wat maakt die coöperatie dan uit?”

Energiecoöperatie

- **Winst is een middel**
- **Enige doel is groene energie**

- Gesprek van mens tot mens/raadslid
- zonder verborgen agenda, met vrijwilligers
- Eerder bereid tot wisselgeld of lokaal inkopen

Commerciële ontwikkelaar

- **Winst is een doel**

- Gesprek van medewerker tot mens/raadslid
- “Heb jij een verborgen agenda?” (Bonus, target, meer dividend?)
- “Wat doe je voor mij?”

“Dus energiecoöperaties zijn behulpzaam...”

- *Ondanks* niet creëren voorstanders onder direct omwonenden/tegenstanders (dat lukt niemand trouwens)
- Vangen deel weerstand af van direct omwonenden/tegenstanders zodat het niet bij de raad of in de media komt
- Helpen acceptatie te verhogen bij neutrale inwoners
- Zijn belangrijke gesprekspartner van direct omwonenden, tegenstanders *maar zeker ook raadsleden*

Raadsvoorstel Vaststelling Chw bestemmingsplan,

GroenLinks		VVD		Volt	
Fred Claasen	Voor	Mariam Al-Saqaff	Tegen	Linda Bode	Voor
Fred Dekkers	Voor	Gertjan te Hoonte	Tegen	Ruud Maas	Voor
Melody Deldjou Fard	Voor	Tess Meerding	Tegen	Veerle Smit	Voor
Mahaar Fattal	Voor	Marijn de Pagter	Tegen	ChristenUnie	
Rachel Heijne	Voor	Margreet Ramaker	Tegen	Bina Chirino	Voor
Ingeborg Hornsveld	Voor	PvdA		Rik van der Graaf	Voor
Julia Kleinrensink	Voor	Ilse Raaijmakers	Voor	Student en Starter	
Maartje Vermeulen	Voor	Titus Stam	Voor	Ruben Snijder	Voor
Pepijn Zwanenberg	Voor	Mohamed Talhaoui	Niet gestemd	EenUtrecht	
D66		Rick van der Zweth	Voor	Gert Dijkstra	Tegen
Achraf Ait Daoua	Voor	CDA		Stadsbelang Utrecht	
Venita Dada-Anthonij	Voor	Bert van Steeg	Tegen	Cees Bos	Tegen
Maarten Koning	Voor	Hessel Stellinga	Tegen	Utrecht Solidair	
Ralph Peters	Voor	Jantine Zwinkels	Tegen	Yvonne Hessel	Tegen
Nadia Stylianou	Voor	Partij voor de Dieren		UtrechtNu!	
Joost Vasters	Voor	Maarten van Heuven	Voor	David Bosch	Tegen
Dirk-Jan van Vliet	Voor	Anne Sasbrink	Voor	Horizon	
Berdi van der Wilt	Voor	Louise de Vries	Voor	Victor Paalman	Voor
DENK		BIJ1			
Mahmut Sungur	Tegen	Stevie Nolten	Voor		

“Dus energiecoöperaties zijn behulpzaam *naast*...”

- Gemeente/wethouder die staat voor het plan en algemeen belang
- Soepele samenwerking tussen gemeente en energiecoöperatie, vooral op procesparticipatie en informatievoorziening
- Procesparticipatie
 - niet op het wat of waarom maar alleen op het hoe,
 - en alleen op wat beïnvloedbaar is (NRD, aankleding zonnevelden, inrichting Omgevingsfonds)
- Goed georganiseerde inloopavonden *zonder* plenair gedeelte(!)
- Vergunningeisen waar omwonenden wat aan hebben maar wel uitvoerbaar zijn (Slagschaduweisen wat strenger? Momenteaan geluideis? Eerste jaar geluidsmetingen doen? Vijfjarig gezondheidsonderzoek?)

“Hoe kan ik als gemeente helpen?”

- Neem de tijd om elkaar te leren kennen en voor de coöperatie om te groeien
- Introduceer de coöperatie bij de wethouder en bij de raadsleden
- Zet een eis van minstens 50% lokaal eigendom in het beleid, en gebruik Energiewet artikel 2.4 om te omschrijven wat ‘lokaal eigendom’ is
- Werk met een maatschappelijke tender en geef punten voor lokaal eigendom als dat boven de 50% komt
- Behandel de coöperatie niet als amateurs, maar ook niet als een bedrijf:
 - Stel het betalen van leges uit tot *na* het verkrijgen van de banklening
 - Vergader zo nodig ‘s avonds (het zijn vrijwilligers)
 - Stel geen onhaalbare eisen als ‘moet al drie andere projecten hebben gerealiseerd’ of ‘moet vijf miljoen balanstotaal hebben’
- Help coöperaties met marketing rond het ophalen van geld